

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeteti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: uri-utca 9 sz.

(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 8-9 és d. u. 1-2-ig.)

Kiadói iroda: Városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlömények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor esütörtökig postig.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetések jutányos áron vételnek fel.

Városi, és consortium-érdekek.

Most hogy a honvédhuszárok és a cs. kir. 5-dik eferdbeli huszárok elhagyták városunkat, megvalósulva látjuk azon helyzetet, mit korábban már megjósoltunk, jobban mondva következtettünk a körülmények egybevetéséből mint előzményből: — városunk személyi, kereskedelmi, ipari és általában fogyasztási forgalma szembeötlően csökkent.

Azóta volt itt már néhány héti-vásár, melyekből nagyon is kirítt, hogy amíg a katonaság itt volt, ezeknek rokonai, barátai és ismerősei inkább jöttek el Kőszegre mint Szombathelyre stb.; de sőt még az országos vásárainkra is befolyással volt a katonaság itt léte, mely a vidékről nagy adherenciát vonzott maga után, — míg ellenben alig lézeng néhány ember és kocsis piacunkon amióta katonaság nélkül vagyunk.

Az ilyen közgazdasági állapot azt tartom nem épen közömbös az oly kisebbrangú városra, mely Sopron és Szombathely gyors haladású városok közé van szorítva!

És a vidékről való bejövétel és behozatal forgalmának gyérülése, hanyatlása még csak egyik eredménye huszáraink elvesztésének, aligha nem nagyobb horderejű maga az elvesztés, a huszároknak (átalában véve katonaságnak) itt nem léte, hiánya; mert ezer, — ezeröttszáz, kétezer fogyasztónak eltávozása igen észrevehető differenciákat mutat az élelmi cikkek fogyasztásában, a lakások értékesítésében, némely ruházati anyagnak

stb. stb. magánszükségletnek az itteni piacon beszerzésében különösen oly fogyasztókkal szemben mint a katonaság, melynek szükségletei a kincstártól húzott zsold és díjak pontos kiszolgálásával készpénzzel fedezhetők s ami pénzt kaptak rendszeren a városban is hagyták itt költötték el!

Igy kétséghelytelenül legalább kétszeres a veszteség, mely városunkat a katonaságnak innen kivonása által sújtja, ha mindjárt eltekinthetnénk is attól, hogy a katonaság mint társadalmi tényező szintén kiváló szerepet visz bármely város életében!

Látjuk azt, hogy Kőszeg szab. kir. város semmi kedvezményben, mely haladását eszközölhetné semmiféle oldalról nem részesül s ez irányban tett számos jóakaratu lépések eredménytelenek maradtak mindez ideig, sőt az optimizmus sem bír fölfedezni reménysugarakat a távol jövő ködös látóhatárain.

Aligha lesz valami a helyi kis gimnáziumnak főgimnáziummá kiegészítéséből s még kevesebé a kir. táblának ide kihelyezéséből; fürdőhelylyé — mely legalább országos hírűvé is válhatnék, — azért sem alakulhat e város, mert vállalkozók kik a kutatásokat megkísérelhetnék és befektetésekre hajlandók volnának, nem mutatkoznak. Klimatikus hely vagyunk ugyan, de ilyeneket közelebb is találunk mint a tapasztalat mutatja, a csak légfürdő és szórakozások után vágyakozók.

Nincs tehát más oly panacea mostanában melyhez ragaszkodnunk lehet és kell is, mint az, hogy Kőszeg katonaságot kapjon ismét.

Úgyde ennek egy nagy akadályja az, hogy a katonaság által kibérelve tartott s most üresen hagyott laktanyák részvényesek tulajdonait képezik s nem a városéi.

Mellékes kérdés az, kik a részvényesek?; bárkik lennének, ez nem változtatna a helyzeten, mert a részvényeseknek mint magán embereknek érdekei itt összeütközésben állnak s mindig olybá maradnak a város mint testület érdekeivel szemben! Ugyanis a részvényeseknek jogukban áll a tulajdonukat képező laktanya-helyiségeket minél drágábban adni ki bérbe a katonai kincstárnak, melynek ismét az az érdeke — erre még a hadiköltségvetések s a törvények is sarkalják — hogy lehetőség szerint jutányos bérért kapjanak kaszárnyákat!

A részvényesek érdeke a minél nagyobb haszon, a mentül zsírosabb osztalék, ami ellen törvényes kifogása senkinek sem lehet. Ezzel ellentétben áll azonban a városnak érdeke: a városi közönség, a polgárság általános jólétének megteremtése, fokozása és lehetőségig virágoztatása, a miben az ipari, kereskedelmi s gazdasági érdekek mind belefoglaltatnak. A viszony tehát úgy áll hogy néhányak érdekei az általános érdekekkel collisióban állnak s míg ez így marad: Kőszeg nem számíthat katonaságra.

Hogy a kecske is jól lakják, meg a káposzta is megmaradjon, azt a közvetítő indítványomat ajánlom a városi képviselőtestület és az ujonválasztandó tisztviselőkar figyelmébe, hogy sajátítsák ki méltányos egyesség útján a most üresen maradt

TÁRCZA.

MAJD — HA.

— A „Kőszeg és Vidéke” eredeti tárczája. —

Oh leányka, majd ha zöld ligetben
Hallgatod, mit zeng a kis madár,
Mely az ágon édesbús dalával
Messze lévő kedvesére vár:
Tudd meg lányka, ez az én dalom
Mert e dalban sir a fájdalom.

Oh leányka, majd ha patak partján
Jársz virágot szedni ékeset,
S a párjával zengő kis madárral
Versenyezve csattog éneked:
Szép piczike lábad melyre hág,
Én leszek a hervadó virág.

Oh lányka majd ha virágok között
Meghajolva ülsz és dolgozol,
Mig elméd — képzelet rózsaszárnyán
Messze jár — ki tudja merre hol?
A virág felszálló illata
Fájó bus keblem vég sóhaja . . .

L e o n.

Egy párbaj története.

— Elbeszélés. —

Irta: Margitay Dezső.

(Vége.)

A czimbora olvasta:

„Egyáltalán nem tisztelt úr! Ön elég szemérmetlen volt, nőmet az utcán, sétálás közben üzőbe venni, napokon keresztül zaklatni s végül tőle találkozót kérni. Találkozót nőmtől nem kapott, de ha még egyszer merészkedik az utcán közlelébe tolokodni, tőlem fog valamit kapni, amit nem tesz az ablakába. — Fogadja megvetésemet. Sup tanár. Előttünk, kik a levél tartalmát olvastuk: Sipos m. k. Kaszás m. k. tanárok.”

Néhány pillanatra mély esend állott be a szobában.

Viktor, alsó ajkát kicsinylőleg előre tolva, hangosan vetette oda.

— Nos, uraim, mit mondtam? — A tudós tanár ur dúl-fúl, de nem hív ki. Gorombasággal akarja megvédeni feleségét, azt gondolván, hogy így egyszersmind a neveltségessé válástól is megmenekül. De hát, fájdalom! nem jól számít! Remélem, uraim, hogy a „sonka fülű férj” elég mulatságos cím lesz, hogy még a saját kis felesége is jól nevelsen rajta, ha majd együtt teázom vele? — Timót és téged, kedves Aladár, titeket kérlek föl, hogy segítsétek a tisztelt tanár urat, arra az utra, amelyen elveszti az ember az egyik fülét.

S a melyen a vesztett egy fül helyett két tisztességes szarvat kap a férj.

— Hahaha!

— Hja, biz az így van; ha az ember gorombáskodással akar menekülni a kellemetlenségtől. Szegény

Sup. Szinte sajnálni kezdem; — de hát minek volt olyan bolond: szép feleséget venni, ha nem tudja a kardot forgatni?

— Hja, hajh!

— Most már vagy nem fogadja el a kihívást, akkor neveltségessé lesz; vagy elfogadja s elveszti a fülét — akkor is neveltségessé lesz. A feleségét pedig így is, úgy is elveszti, mert az kell jutalmul a győzőnek.

— Eljen a párbaj: a lovagiasság, mely kezünkbe adja a hatalmat. Eljen!

Valjon elfogadja-e a kihívást?

Némelyek meg voltak győződve, hogy nem fogadja el s a kihívó segédei másnap némi meglepetéssel vették tudomásul, hogy — elfogadta.

De hát hogy merre azt tenni egy olyan vékony kezű, cinege ember — mint Sup tanár, akinek a háta igazán görbe a sok tudománytól, pápaszemet visel és ha valaha volt kard a kezében, azt csak azért forgatta, hogy a bevésést betűket besilabizálja a rozsdás pengéről.

Az ismerősök, azok, akik tudomással bírtak a párbajról, tejesóvalva fogadták a hírt.

— Mit gondolt az a szerencsétlen ember, mikor elfogadta a kihívást?

— De hát mit csinálhatott? A neje üldözöttségét tűrje s még meg is szegényíttesse magát?

— Persze, azt tennie nem lehetett! De hát: most még ráadásul jól meg is vagdalják. Mindogy! legalább megmutatja, hogy lovagias ember. Jól tetto! — Már akármilyen lesz a vége, bölezen eselekedett!

Mások a fejüket rázták. Miért volt olyan esinos feleséget? — Ott a hiba! — Voltak, akik nevetve jegyezték meg:

— Sup tanár bebizonyította a párbaj elfogadása által, hogy néha elsül a gereblyélis, Lám, lám, ki hitte volna?

kaszárnya-épületeket, vásárolja meg azokat a város és ez lépjen a katonai kincstárral alkudozásokba.

Igy, de csakis így remélhető, hogy lesz újra katonaságunk; ami ha nem történik, akkor nemcsak a katonaság hagyott itt minket, hanem kivándorol még a mostani lakosságunk legalább fele része is!

Akkor aztán igazán jóéjt mondhatunk!

A—Z.

Lotto és postatakarékpénztár.

Nem ok nélkül szokták a takarékos betéteket a lotto-betétekkel szembe állítani, mint két teljesen eltérőt egymással ellentétes gazdasági működés nyilvánulását. Az előbbieket a takarékoság kellően nem méltányolható erényének gyomorszállító juttatják kifejezésre, az utóbbiak kevésbé neveléses tulajdonság, a játékoszervevény létezésével bizonyítanak. A takarékos ember egyszerűsége a munka képviselője, a lotri kedvelője a szerencse után futkozik. Az az ember, aki takarékoskodik, legtöbbször józan felfogást és kifejlesztett érzéket tanusít az egyéni önállóság iránt, az az ember, aki véletlen folytán szeretne meggazdagodni, nem saját erői fejlesztése és tökéletesítése által igyekszik biztosítani anyagi jólétét. Bizonyosra veheti is, hogy a takarékoság útján szerzett vagyon, sokkal szilárdabb alapon nyugszik, mint az a vagyon, melyet a szerencse hozott össze, mert annak megőrzésénél ép azon megbecsülhetlen erkölcsi erő működik közre, mint megszerzésekor, míg emennél a véletlen szeszély érvényesül főtényező gyanánt és ez vajmi ingatag támasz.

Misem jellemzi korunk ez irányban mutatkozó felfogásának javulását, mint az a körülmény, hogy az állam miután a takarékoság eszméjének szolgáló intézményt: a postatakarékpénztárt felállította, most nem sokára a lotto eltörlésének eszméjével foglalkozik. Mindkét intézmény a szegényebb lakosság szegény ember céljainak kíván első sorban szolgálni. A lottonál csekélyebb összegű betétek is léven eszközöltek, ezzel mód nyújtatik a szűkebb anyagi viszonyok közt élő egyéneknek, hogy szerencsét próbáljon, siet is élni az alkalommal abban a reményben, hogy aránylag kis áldozat mellett nagy nyereségre tesz szert. A szerencse azonban tapasztalás szerint ritkán üt be; e csekély összegek többször berakva, csakhamar nagyra nőnek, nagyobbra, mint a mennyit az illető anyagi helyzetére megbir. A szerencsétlen játékos soha sem látja vissza többé betétjét, melyeket esetleg keserves nélkülözések árán szerzett meg. A postatakarékpénztár szintén alkalmas ad, hogy pénzeszközét a szegényebb ember elhelyezhesse s ha nem is nyújt oly csillogó kilátásokat mint a lotto szerencsekeréke, a helyett megnyugvással töltheti el a betevőt, hogy fillérei az állam garanciája folytán semmiféle körülmények közt veszen dőbe nem mennek, — sőt kamatoznak részére és idővel, kellő kitartás és következetes takarékoskodás mellett tekintélyes tökévé erősödhetnek, mely tulajdonságának a megpróbáltatások, vagy az öregség napjaiban gondtalan léte biztosítani van hivatva.

Számolva a most kifejtett szempontokkal, Olaszország, hol a lotrizás rendkívüli mérvet öltött, — 1880-ban egy ide vágó nevezetes törvényt hozott. Kimondta ugyanis abban, hogy ezental az ezer lirat meg nem haladó lotriyeremények a nyerő kívánságára postatakarékpénztári betétkönyvecske alakjában szolgáltatásnak ki. A pénzügyminiszter érdekesen indokolta ez intézkedést: „a törvényjavaslattal” — ugymond — „ki-

Való igaz, hogy senki se hitte volna — pedig úgy volt. Sup tanár elfogadta a kihívást s kijelentette, hogy kész lovagias uton elintézni a közte és ellenfele közt fennforgó ügyet.

Mindenki feszült figyelemmel és kíváncsian várta az eredményt. Előre tudták ugyan, hogy mi lesz vége. Halál nem lesz, — oh, nem! csak egy jókora suhintás a szegény Supra. De hol? az arcán? a karján? Vagy csakugyan egy darabka a füléből?

Hahaha!

Igazán! minden ismerős kénytelen volt nevetni a szegény ördög fölött, ha a csonka fülére gondolt! — A bolond! minek vett olyan csinos feleséget s ha már vett és egy kardfólió utánna bomlott, hát minek gorombászkodott vele?

Másféleképen kellett volna elintéznie az ügyet; barátságosan... Inkább... Csitt!

Viktor fáradt mosolyal ajkai körül hallgatta az emberek találgatásait. Ő biztos volt a maga dolgában; egyenesen ment a biztos cél felé, mint a jól kilőtt golyó. — Oh, hiszen nem első próbája ez már.

Szinte érzi is már ujjai közt a kis szőke Nelli bársony puha fürteit, amint fejét simogatja.

Kabátját veszi s míg a gentry-körből haza ér, mindig azt az aranyos haját morzsolgatja ujjai között s úgy beleéli magát a gondolatba, hogy szinte káromkodni szeretne, midőn a saját lakásának az ajtaja előtt arra ébred föl, hogy az aranyhaju asszonyka még nincsen mellette!

Csöngetett.

Az előszoba ajtaját kinyitják előtte. Az előszoba sötét. — Arcul akarja ütni a legényét a gondatlanságért, hogy sötét szobába várja, de még föl sem emelte karját, valami pokrócot vagy mit vetnek a fejére, aztán felkapják a levegőbe s viszik valahová.

születet akarunk tenni arra nézve, hogy a játékot közelebb hozzuk az erkölshöz, hogy eszközévé tegyük egy jóléti intézménynek, melynek a lotto képezte és képezi egyik legfőbb akadályát. Ki tagadhatná, hogy nem fog siker nyilvánulni már abban is, ha egyszer tán először — megismertetjük a játékot a postatakarékpénztári betétkönyvecskevel. A takarékoságunk csak az első lépés jár fáradtsággal. Éppen a legbuzgóbb játékos hallott legkevésbé a postatakarékpénztárról. Ha majd a lotto nyeresemények kamatostól együtt postatakarékpénztári betétkönyvecske alakjában adatnak ki neki, tán meg fog villanni agyában az a gondolat, hogy üdvét nem a játék, hanem a gazdaságos életmód hivatott megalapítani.

Nálunk, szerencsére, a lotri játék szenvedélye kevésbé van kifejlesztve, mint Olaszországban, viszont azonban az sem állítható, hogy a takarékosági érzék már oly mértékben meg volna népszerűsítve, hogy annak fejlesztése — még mesterséges eszközökkel is — nem képezne élénken érzett szükségletet. A postatakarékpénztár egész szervezeténél és a betevőinek nyújtott számos kedvezményeknél fogva különösen alkalmas a takarékosági eszme népszerűsítésére és általánosítására és azért nevezetesen ama körök, a melyeket hivatásuk az ifjúsággal és a nép alsóbb rétegeivel hoz szoros összeköttetésbe, ahogyan mivelhetnek hasznosabb és hazafiasabb dolgot, mint mikor az említett állami intézet minél szélesebb körű igénybevételét mozdítják elő.

Belföldi szemle.

— Székesfehérvárott a tüzoltószerkesztőség kiállítása alkalmából tüzoltókongresszus is tartott nagy ünnepélyességek közt. A jövő kongresszus székelyhelyül Sopron fogadtatott el. A választásnál Cziráky Béla gr. elnöknek és Follmann Alajos alelnöknek újra egyhangulag megválasztották. Ez ünnepségeknél városunk tüzoltósága is képviselve volt. Elhatározta az orsz. tüzoltószerkesztőség közgyűlése hogy egyelőre tízezer forint alapítvánnyal országos segélyalapot létesít. — A kiállítás berekesztése után a Székesfehérvárott megjelent tüzoltók, mindegyütt átrándultak Mohára is a híressé vált Ágnes forráshoz, melynek kedvéért természetesen a bors csapok alá is oda tartották billikomaikat s az öt éves szolgálati érdem kiosztása után ivának is magnum áldomást!

— Gazdagodó ügyvéd. Eötvös Károly fővárosi ügyvéd 100,000 forintot urodalmat vásárolt. Aztán panaszkodjanak az ügyvédek!

— Kossuth Lajos nevenapja. Egész országban mindenfelé a szokásosnál nagyobb ünnepségek tartására készülnek. Leginposánsabbnak ígérkezik a főváros ünnepélye, hol monstre körmenetet rendeznek, szónoklatokat és banketteket tartanak. Mi is belevegyülünk a jókívánatok tengeréjébe: „a hány csöpp csak esik rája, annyi áldás szálljon rája!”

— A zónatarifa. Hogy nemcsak az utazóközönségre üdvös, hanem a kincstárnak is hasznos, azt mutatja a rendkívül emelkedő személyforgalom kívül a pénztári kimutatás is. Ez évi kimutatások szerint augusztus 20-ig 1,100,000 forinttal több folyt be mint a múlt évben hasonló idő alatt. Ezt a zónának s ezt Barosznak köszönjük.

— Magyar zeneiskola. A „Jóteknyczélú zene-egyesület” iskolája egy felsőbb kiművelési magyar zeneiskola osztályaival folyó évi szeptember hó 10-én nyitja meg 1889—90. évi tanfolyamait. A) A zeneiskola: 6 rendes és egy előkészítő osztályból áll, mely utóbbiba olyanok is felvétetnek, kik semmi előismerettel nem bírnak. Gyakorlati tantárgyai: zongora, hegedű, mély hegedű, nagy bőgő, fuvola, klarinét, cimbalom, karnak és zenekari gyakorlat. B) A felsőbb kiművelődési zeneiskola 3 osztályból áll. Gyakorlati tantárgyai:

Hasztalan rug-kapál, kiabál: Vasmarkok fogják, viszik.

— Mi ez? Megöllek! — ki vagy?
— Ugyan ne beszéljen bolondokat! — Megöl! mikor mozdulni sem tud a markaink között. — Vegyettek le róla a pokrócot: teperjétek a padimentumra. — Te, Józská, ne kiméld azt a pálcát. Jó tizenkettőt az arra való helyre.

— Mit — hah! Megfojtalak! — Brom, hű ha! — Hol az inasom? — Hol a pisztolyom? kik vagytok, haramiák? — Megfojtalak, ha még egyet üttök rám.

Három markos legény fogta, amint ott tetrengett a padozaton; a negyedik jó hajlós suhanggal mérte rá az olvasatlan tizenkettőt.

Az ötödik ember, a görbécske hátú Sup tanár, ott ült vele szemben, egy karos székben és kényelmesen szitta a szivarát.

— Hogy kik vagyunk? Hiszen kérdés nélkül is eltalálhatta volna, hogy mi az általa kihívott párbaj-fel vagyunk. Inasát mindenekelőtt lefegyverezve, harcztelenné tettük. — Ott fekszik, megkötözve, a szomszéd szobában.

— Gyilkosok! haramiák!
— Ha nyugodtan nem viseli magát, a tizenkettőt megtoldjuk tetszés szerinti numerussal, — különben benutatom önnek tisztességes szövetséges társaimat. — Aki a lábszija fogja, az kocsis, a Schoppert légszál; vasterhetek szállít; pompás marok! — A fejét fogó: dunaparti napszámos; egy méterháza buzával csak úgy lapdázik mint ön egy almával.

— Megöllek!
— Dehogy öl! — Gondoskodtam markos szövetségesekről, miután megkaptam hadizenetét. Mert mi a párbaj? A testi erőnek, a fufangnak és fizikai képességeknek csatája, vetélkedése a magánosok között. Aki erősebb, ügyesebb, az a hatalmasabb.

hegedű, mély hegedű, zongora, fuvola, magánének szinpadraképzéssel úgy az opera mint az operett számára, össztájk, primaviszta, olvasás, kísérés, betanítandó zeneművek körüli eljárás (karmesterkedés) zeneszerzés (u. m. összhangzattan ellenpont, ellenpontos és szabad műformák hangszerelés). Elméleti és mellék-tantárgyak: Zeneelmélet, összhangzattan, általános és magyar zene-történet, magyar nyelv és verstan, a magyar zene sajátosságai, aesthetika és hangtan. C) Paedagogiai tanfolyam: Azok számára, kik a tanításra készülnek külön paedagogiai tanfolyamban (míg eddig zeneintézeteinkben nincs), az általános nevelés tanításán adatik elő a tenyleges tanítás gyakorlatával összekötve. A paedagogiai tanfolyam a zeneiskola 3 felsőbb osztályával, vagy a felsőbb kiművelési osztályokkal párhuzamosan hallgatható. Tanárok: id. Ábrányi Kornél, Csillag Ármán, Erkel Gáty, Hochhalt Ferencz, Káldy Gyula, Késmárky Árpád, Major J. Gyula, Nikolits Sándor, Sehnöller Lajos, Szepessy Eugénia, Wessely Ödön, stb. A magyar zene-történetből Bartalus István fog felolvasásokat tartani. A beiratkozás mindkét nemű növendékekre nézve folyó évi augusztus hó 25-én kezdődik az egyesület helyiségében: Váci-körút 16. sz. II. emelet 52. ajtó délelőtt 10—12-ig és délután 3—5-ig. Beiratási díj a zeneiskolába: 3 frt. tandíj havonként 4 frt. Beiratási díj a felsőbb kiművelési osztályokba 5 forint, tandíj 8 frt., a szinpadra képesítő énekosztályokban 10 frt. Az elméleti és mellék tanszakokért külön tandíj nem jár. Beiratkozhatni oly hangszerekre is, melyek a fentebbiekben elősorolva nincsenek, amennyiben ha valamely hangszere 3 tanítvány jelentkezik, számukra külön társas tanfolyam nyitattik. A zenekari iskolába előhaladottabb műkedvelők díjtalanul vétetnek fel. Kiváló tehetségu szegény növendékek tandíjmentességben részesülnek.

— A „Mátyás Diák” pályadíjai. A „Mátyás Diák” szerkesztősége, vezéreltetve ama cél által, hogy olvasóinak minél több jó, mulattató dolgot adjon, 10 drb. tizfrankos aranyból álló pályadíjat tűz ki, amelyre nézve a következőket teszi közzé: Kíván a „Mátyás Diák” keretébe illő élelapi alakot, a társadalmi, vagy a politikai életből merítve. Szükséges, hogy létező társadalmi vagy politikai kinövés, félszegséget tüntessen föl és ezt saját gondolatainak, terveinek vagy élményeinek elmondásával tegye oly módon, hogy a kinövés, félszegség erőteljesen kidomborodjék s az alak mulattató legyen. A pályamű versben és prózában egyaránt írható, de kívánatos, hogy irálya sajátos, a rendes irodalmi nyelvtől elütő legyen. Terjedelme 80 nyomott sornál több nem lehet. A pályadíjnyertes alak rajzát a szerkesztőség a lap saját rajzolója által készített ugyan el, de ez nem zárja ki, hogy a pályaműhöz a pályázó alakrajza is csatolassék. A jutalmazott alak a „Mátyás Diák” tulajdonává válik s annak hasábjain jelen meg. A pályadíjnyertes köteles azt a lapban tovább is fenntartani, amiért rendes írói tiszteletdíjban részesül. A pályaművek közül az első helyen kitüntetett öt darab arannyal, a második helyen kitüntetett három darab arannyal jutalmaztatik. A pályázat határideje 1889 szeptember 15. a meddig a jelégés levelekkel el látott pályaművek szerkesztőségünkbe küldendők be. A pályázat eredményét a „Mátyás Diák” október 3-ikán megjelenő számában tesszük közzé. E pályázatban a „Mátyás Diák” belmunkatársai nem vesznek részt. Budapest 1889 aug. 7., a „Mátyás Diák” szerkesztősége.

— A szegedi dalárünnepély botrányosan végződött. Személyeskedések, sértett büszség, önzés, féltékenykedések vitték a szerepet, minek következtében az ünnepély programjának néhány pontja elmaradt s a dalárdisták nagy elkeseredéssel tértek hazájukba vissza. Minden dalárda főfeladata az összhangzat iránti fogékony-ságot művelni, ahol nincs harmónia, ott dalárda sincs. A mi „Concordiánk”-ról példát vehetnénk a Szegeden disharmoniába keveredett dalárdisták.

— Oh, nyomorult!

— Csend! Ön legyőzője előtt áll, jobban mondva: fekszik. Mondom, hogy a párbaj a magánosok háboruja ön ilyen háborura hívott föl engemet s én — tanulva a felséges párbajozók: a koronásfők viselt dolgaiból, felszereltem magamat mindazzal, ami biztosíthatta részemre a diadalt. Elláttam magamat kötelekkel, pokróccsal, tisztességes marku szövetségekkel...

— Hogy nem tudlak megenni!

— Kiszemeltem a legalkalmasabb időt és helyet.

— Oh, vad pimasz!

— Bizony beismerem, hogy barbár dolog a tizenkilencedik században, mikor a jognak kellene uralkodnia, a nyers erőre apellálni. De hát ön provokált! Háboru? Jó, hát legyen háboru. Csak nem hitte ön, hogy pusztá vágyel jövök eléje, hogy itt vagyok: vagdaljon meg. Vagy hogy egy szál karddal, gyakorlatlanul, a hadászatanban gyakorlott ellen elé? Oh, a történelem ilyen ostoba hadvezért egyetlen egyet sem említ. Én csak a böles hadintézők példáját követtem, mikor kellőképen felszerelve, neki készülve szálltam a harc mezőjére! Józská, ne üsd tovább ezt az urat.

— De harap, instálom.

— Ha harap, — de csak akkor! rugj rajta egyet. Ezt megengedi a hadászatan bon-tonja. — Pardon, uram! ön láthatja, hogy nagyon udvarias és méltányos ellenség vagyok. Beszüntettem a további rohamokat. Megdöngönytük önt alaposan; ön legyőzve fekszik előttem a földön, annál fogva ön a vesztes. Most még csak a hadi költségekről lehet szó. — A hadi költség az én tisztességes nap díjából áll, melyet én előlegeztem nekiek. — Fejenként 30 forint. Ennél a pontnál is be akarom bizonyítani, hogy lovagias ellenfél vagyok. — Itt mindjárt kivehetnék zsebéből a hadi költséget, mielőtt elhagynánk a harcztér, (mint a poroszok tették a frau-

— **Járvány.** A fővárosban constatálva lett hogy a tifusz járványszerűleg lépett föl. Okául a vízvezeték rossz vizét és a talajkipárolgást hozzák föl az orvosok.

Külföldi szemle.

— **Herczegovinában** herzegovina emigránsokból és montenegróiakból fölkelő bandák alakultak s volt is már összeütközésük a határőrséggel.

— **Mezopotamiában** a kolera nagy mérveket ölt, minek folytán a török kormány katonai kordonokat állítottatott föl.

Helyi és vidéki hírek.

— **Szent István ünnepét** városunkban is kellőleg megtartottuk. Középületeink is fel voltak lobogozva.

— **Radó Kálmán** főispán ur ő méltóságát mint a sopron kerületi egyházi felügyelőt nagy pompával iktatták be hivatalába; az új felügyelő a püspök kezébe letette az esküt; majd megtartotta székfoglaló beszédét, melyben hangsúlyozta, hogy igyekezni fog a többi váilásfelekezettel való jogviszonyt fenntartani. Majd pedig a szép szavakat azzal tétézte be, hogy 2000 frtos alapítványt tett. Üdvözljük a közügyek tevékeny jelését a vallási érdekek táborkarának élén.

— **Rendkívüli közgyűlés** volt a múlt hétfőn a városban. Reiszig alispán ur ő nagysága megjelenvén tudatta, hogy az igazoló bizottság helyben hagyta a minapi képviselőválasztásokat s hogy így a tisztújítás napját f. é. szeptember 16-ra ki is tűzte. Ez a nap tehát sokakra kritikus lesz, habár Falb tanár nem is jósolta meg!

— **Országos vásár** lesz holnaphoz egy hétre f. é. szept. 2-án melynek sikerességére nézve alapos reményeink vannak.

— **Iskolai értesítés.** A szombathelyi ipari és kereskedelmi polgári iskolába a beírások szeptember 1., 2., és 3. napjain eszközöltenek, d. e. 8—12-ig, d. u. 2—4-ig, az intézet épület ben (Batthyányi-tér és Tornateza sarka). 4-én d. e. 8 órakor a javító és pótló, 5-én 8 órakor a netaláni magánvizsgálatok fognak megtartatni. A jövő tanévre az intézet IV. osztálya s ezzel kapcsolatosan a faipari (s talán egyszersmind a vasipari) tanműhely I. évfolyama is megnyílik. A polgári iskolának I. osztálya oly tanulóknak léphetnek be, a kik legalább 9 évesek s az elemi iskola IV. osztályáról elsőrendű bizonyítványt van, vagy felvételi vizsgálatnál megfelelő előképzettséget tanúsítanak. Az ipari tanfolyamba azon tanulók vétetnek fel, kik valamely középiskola vagy polgári iskola III. osztályát sikerrel végezték. Az intézet szervezésére vonatkozólag a kiadott évi Értesítő bővebb tájékoztatást nyújt, de szívesen szolgál felvilágosítással az igazgatóság is.

— **A tanulók felvétele** a szent Benedekrendű gimnasiunba az 1889/90-dik iskolai évre f. é. szeptember 1 és 2-dik napján délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig történik. Kőszeg, 1889 aug. 22-én.

Az igazgatóság.

— **Főt. Molnár István** érd. esperes plébános ur, ki a Muraköznek orsz. gyűlési képviselője is volt s néhány év előtt szembaja miatt fárját adminisztrátorra bizván üdülés végett városunkban megtelepedett, most innét ismét visszatér Muraközbe s valószínűleg plébá-

ciákkal,) de én ezt nem teszem. — Fogadja ön becsületszavára, hogy holnap délig megküldi nekem. Gondolja meg jól a dolgot! Mi újra kezdhetjük a hadakozást, ha úgy tetszik!

— Nyomorult!

— Jóska! ha a tisztelt ellenfél úgy találná, hogy a harc még nem dőlt el . . .

— Megküldöm.

— Becsületszavára?

— Becsületszavamra.

— Helyes! — Én úgy járok el, mint egy nagylelkű győzőhöz illik, példátlanul a történelemben. Nem foglalko el semmit a legyőzöttől. Hadisarcz nélkül távozzom. — Jóska! kösd össze egy kicsit a tisztelt ellenség kezét, hogy oldaltámadással ne háborgathassa nyugodt visszavonulásunkat. Uram, van szerencsém magamat ajánlani. Ha a bíróságnál óhajtaná panaszt emelni, szívesen kiszolgáltatom önnek a bizonyítványt, arról a tizenkét pálcakautésról, melyet fölvettem. Hü leírását adom a közöttünk lefolyt háborúnak; tudok kissé hozzá, hiszen történelem-tanár vagyok! — Ha pedig újabb revans-háborúra lenne kedve, rendelkezék velem bármikor.

.....
Nem, nem, nem rendelkezett vele; a bíróságnál sem tett panaszt. — Másnap elutazott, a reggeli vonattal; nem tudta senki: hova? miért?

Hanem azért a szokatlan párbajtörténetke később még is kiszivárgott; eleintén csak az aranyhaju Nelli kacagott fölötte; utóbb ismerős asszonyok is nevelték s végre az egész világ kacagta.

Mert ilyen a világ! Minden áron nevetni akar. Az mindegy! akárkinek a rovására, de: nevetni akar.

niáját is újra átveszi. Kőszegi házát a köhalmi nyug. plébános vette meg.

— **Az árvaházhoz** alprefektussá kivenezett tisztelendő Porpáczy D. József ur már megérkezett s állását elfoglalta. Az árvaházban keresztül vitt korszerű újításokat s átalakításokat jövő számunkban fogjuk ismertetni.

— **Szombathely-, Pinkafő-, Aspang-, Bécs,** Budapestent azt tervezik — írja a „V. L.“ — hogy a szombathely-pinkafői vasutat kiépitik és összeköttetésbe hozzák vagy az aspang-bécsi vasutal, vagy az osztrák államvasutakkal Friedbergnél. A magyar kormány az első tervet pártolja, sőt ezen összeköttetést állami segélyvel is ellátni hajlandó, mert ez új összeköttetést jelent Bécsesél még pedig mint a déli vasut versenyző pályája. — Mikor lapunkban a kőszeg-aspangi vasut terve ajánlatot akadtak nagyhangú emberek kik neveltségének deklaráltak e tervet s p rhorreskálják a sopron-kőszegi vasutvonalat is. Ha a fentemlített vasut létesül: Kőszeg el lesz temetve örök időkre!

— **Sajtótárgyalás.** Csorba Kázmérnak Dulánszky József és társai ellen sajtó utján elkövetett becsületsértés miatti ügynek esküdtzséki tárgyalása f. é. szept. 21-én lesz Szombathelyen.

— **A tarcsai fürdőt** mint örömmel jelezhetjük, kezdik távol vidékiek is fölkeresni s aug. 15-ig a kiadott értesítés szerint 752 vendég látogatta.

— **Tanító-választás.** Mult héten szerdán Bozsokon kath. tanító-választás volt. A 14 pályázó közül a verseny-organázás és éneklés után a községi választók a fertőszentmiklósi tanító Szalay János fiát, Szalay Miklós volt esepregi segédtanítót választották meg egyhangulag tanítójukká. Választás után feccerunt magnum áldomás, melyben több elégtelen ember is kibékült a sors határozatával. Az új tanító szeptember elsején foglalja el állomását.

— **A tartalékos honvédek** behívtak és itt tíz napig tartó gyakorlatok után a pápavidéki nagy manőverekben fognak részt venni.

— **A járásbírósi lakberleti szerződés** fentartása vagy felbontása most van a szombathelyi kir. törvényszéki elnök ur elbirálata alatt.

— **A városi sörháza** nem találkozott bérlő mivel a város csak egy év re akarja kisadni. Egy valaki azt az eszmét veti föl, hogy jó lenne egy tisztállást kreálni a választásokig; az új tisztviselő dolga lenne aztán a város sörét kimérni. Fizetés 1000 frt szabad lakás és a jövedelem 20 száztólja!

— **A helybeli kath. elemi iskolában** a tegnapi tartott iskolaszéki határozat folytán a beíratások már f. é. augusztus hó 31-én szombaton kezdődnek és szept. 4-ig tartanak.

— **Felhívás** a „Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezetének“ budapesti t. Igazgatóságához. Miután a szövetkezet kőszegi fióktelepének ideiglenes bizottsága visszalépett s ezt a t. Igazgatóságához több ízben be is jelentette további intézkedés végett; miután a tagok teljesen tájékozatlanok az iránt létezik-e a kőszegi fióktelep vagy sem? s azt is szeretnék tudni: mi történik az ügynök által fölvetett beíratási díjaikkal? Felszólítjuk a t. Igazgatóságot hogy a fióktelepet vagy életbe léptesse, vagy beszüntesse s ez esetben beíratási díjaink visszafizetése iránt intézkedjék. Az agyonhallgatás taktikájával itt nem lehet élni! **Több érdekelt.**

— **Figyelmeztetés.** A Nagyméltóságú kereskedelemügyi magy. kir. ministerium azon figyelmeztetésére: miszerint daczára annak, hogy a póstai szállítás tekintetében ugy a gyorsaság mint a kezelésre nézve, minden intézkedés fogantatott, mégis sok esetben lehetetlené válik a gyümölcs-szállítványnak ép állapotban kézbesítése, mert az illető szállítók vagy már tulságosan megérett gyümölcsöt adnak fel a póstára, vagy a gyümölcs a tartályban oly czélszerűtlenül helyeztetik el, hogy az önsúly vagy a közvetlen érintkezés idézi elő a gyümölcs megsérülését és megromlását a Nagyméltóságú földművelésügyi magy. kir. ministerium belátva, hogy a gyümölcstermelés termékeinek értékesítése kiváló fontosságú, felhívja közegéi által a gyümölcstermeléssel foglalkozókat a fentemlített hiányok kikérelésére és hogy önmagok károsításának megőrzése végett figyelmüket a szállítandó gyümölcs csomagolására és különösen a tartályok minőségére terjeszték ki. Kőszeg, 1889 aug. 21-én. **Gróf Schmidegg János,** miniszteri biztos.

— **A fürdő-idény** nálunk már véget ért, amennyiben a Gyöngyös hideg vizében a lörczei eső után veszedelmes a fürdés. Egyébként mult szerdán és esütörtökön ismét kanikulai hőség volt, ami a szőlőre igen előnyös.

— **Vadorzó lelövése.** F. hó 17-én alkonyatkor Pfeifer urodalmi erdőkerülő őrjáratát teljesítendő a „Rotenerdgrubn“ rendeki rétírányába ment, mivel már többször hallott ez irányból lövéseket; midőn a Rendek és F. Lászlói ut keresztezéséhez ért, látott egy embert — egy kisebb emelkedett helyen — állni fegyverrel kezében, figyelmeztette fegyvere átadására, ez pedig a helyett fegyverét lövésre kapva Pfeiffer felé irányzott, mire ő is (Pfeiffer) látva a veszélyt az önvédelem kínálkozó pillanatát felhasználva a vadorzót lelőtte. Másnap két rendeki ember a községi legelőn találták meg, s benne Szupper János Felső-Lászlói lakost ismerték fel. — A vizsgálat folyamatban van.

— **Német színészet.** A mult héten két ízben került színre a nagy tetszésben részesült „Die Gigerln von Wien“ című bohózat: majd a „Czigánybárót“ és tegnap a „Táborlelkész.“ adták elő mindig nagyszámú közönség előtt. Bauer általános kedvelt komikus jutalmajátékára megtelt a színház. — A színészek még e héten maradnak Kőszegen.

SÜKETE KNEK.

Egy oly egyén, ki igen egyszerű szernek köszöni 23 évig tartó süketiségének és fülzúgásának gyógyulását, kész annak leírását német nyelven minden jelentkezőnek ingyen beküldeni. Czim: J. H. Nicholson, Bécs IX., Kolingasse 4.

Azt a borzasztó felfedezést

tették az utóbbi években, hogy a halálesetek legaagyobb részét vesebaj okozza. Ennek a szervnek tehát ezertul nagyobb figyelmet kell szentelni, működését és megbetegedéseit jobban tanulmányozni, hogy a halálesetek csökkenjenek. Ezen szervnek egészséges állapotban való fentartására, sajnos, igen esekély figyelem fordítatik.

Thompson E. Th. dr. Londonban, a híres szédülési kórspecialista post mortem kimutatja hogy a Brompton kórházban meghalt eskórosok 52 százaléka vesebajban szenvedett s kétségtelen, hogy ez volt alapoka az eskórának. Szintugy be van bizonyítva, hogy a szívbajok legnagyobb része vesebajból származik. Ezrével halnak meg naponkint az emberek, s okul minden képzelhető betegség említettik, holott valóban vesebaj az ok. A veséknek az a fontos feladatuk van, hogy a testből kiválasszák a mérges alkatrészeket, s mint ilyenek a test méregeltávolító szerveinek nevezhetők. Ha ez a működés hiányos, a test okvetlenül megtelik rossz mérgezett vérrrel, mely keringésében a test minden részét érinti s egy vagy több szervet megront. Ehez járul még, hogy egyetlen egy szerv sincs annyi betegségnek kitéve, egy sem oly fogékony betegségek iránt, mint a vese. Ezekből mindenki meg fog győződni, mily fontos dolog megőrizni a vesék egészséges állapotát, s időről-időre oly szerrel élni, mely azokat erősíti és egészséges működésüket biztosítja.

Sok orvosi tekintélynek valamint laikusoknak is általános véleménye, hogy Warner Safe Cure-je az igazi és egyetlen orvosság, mely ezt a kedvező befolyást gyakorolja a vesékre s ezeket, ha egyszer beteg állapotba jutnak, sikerrel gyógyítja. Egészséges vese egészséget jelent, e szervnek egészségtelen működése pedig betegséget és szenvedést.

Warner Safe Cure-je kapható a „Salvator“ gyógyszerárban Pozsonyban, Török József ur gyógyszerárban Budapesten s más ismertebb gyógyszerárban.

Tanügyi Csarnok.

Kalászat

a nevelés-tanítás mezéjén kiváló tekintettel a tanulókor főbb hibáira.

(VI-ik folytatás.)

6. Általánosan ismeretes, hogy a lényegtelen, aprólékos dolgokkal való bibelődés, az iskolában ugy mint az életben több más hibát is (restség) von maga után. Vannak tanulók, kik rendkívüli szorgalommal állítják ki dolgozataikat, de teljesen gondolat-nélküliek azok; mások csak látszatra teljesítik kötelességeiket. E veszedelmes tulajdonság kiirtására minden alkalmat föl kell használnunk, kimutatván a csupa formáság, látszat, külsőség elégtelen és neveltség voltát. Az aprólékos dolgokkal foglalkozók szorgalmokra s pontosságukra szeretnek hivatkozni. Egy, talán véletlenül jól kiejtett vagy kiirt szó elkapottakká teszi őket, s nem veszik észre a lényeges hibák egész tömegét és silány munkájukban csak a kevés jót tekintvén, majdnem arcátlanul követelők. Ezeket legezélszerűbben ugy orvosolhatjuk, ha esattanós példákkal, hasonlatokkal iparkodunk kimutatni a látszat semmire, való voltát, a lényegnek pedig tartós értékét.

7. A fönnebb említett hibás tulajdonsággal gyakran szorosán összefügg egy másik hiba: a betűragás, midőn t. i. a tanulóban nélkülözhetetlenül szükséges egyik jó tulajdonság: az alaposság, átlépi a kellő határokat. Vannak, kik egy pontra kellettél több időt fordítván s a lényegtelen kicsiségekkel a szükségesnél tovább bibelődvén, az alaposság rovására dolgoznak. És sajnálatos, az ily szörszál-hasogatásra való hajlandóság mindig mélyebb gyökeret verhet, s e bajban sinlődő minden buzógsága daczára is csak kárt szenved. E baj ugy orvosolható a legsikeresebben, ha a tanításnak mind lényegtelen mind legfontosabb anyagát teljesen bíró tanító — néha az egyes kisebb fontosságú kérdésekre is tekintettel lévén — különös figyelmét csak a lényeges és fűdologra fordítja. Kell, hogy a lényegeset kellő fontossággal, a kevésbbé fontosabbat a neki megfelelő módon adja elé s nem szabad felednie, mi a végső czélja s minő eszközökkel érheti azt el. Ha pl. a philologus tárgya magyarázatánál csak a nyelv anyagára fordítaná figyelmét, a magasabb szempontokat, a nemesebb célt pedig: a kifejezés módját, a stylust, a classicus művekben lappangó művészet nagyságát, szépségét és sokféleségét elhanyagolná, tanítványait kicsiségekre vezetné.

Nemely tanuló kicsinyes pedantériája következtében lemondván kinálkozó ártatlan örömeiről, éjete legszébb idejét az előirt tárgyak elsajátítására fordítja, nem látván azonban szorgalmának s munkájának óhajtott gyümölcsét, elveszti kedvét studiumához, sőt az elethez is.

A lelkiismeretes nevelő e tekintetben sokat tehet, amennyiben, a nehézségeket már az iskolában elhárít-

ván, a munkát annyira megkönnyítheti, hogy a növendékeknek nem marad más hátra, mint a tárgyaknak az iskolában elsajátított, kellőleg felfogott szellemét, értelmét, az eszmék egymás közt való összefüggését otthon csak mintegy megerősíteni, rendezni. Számos tanító leledzik azon hibában hogy — különösen ha az ismeretek bizonyos fokáig ők hosszú gyakorlás és tapasztalás által már eljutottak — gondolataikban mintegy átugorják a közbeeső, de a dolog alapos megértéséhez szükséges, nekik könnyűeknek vagy épen esekélysegeknek látszó fokozatokat. Nem gondolván meg, hogy gyermekekkel van dolguk, a tárgy megértésére szükséges kifejtést, az ezerszer való ismétlést, ami nekik unalmasnak látszik, semmibe sem veszik, kerülük — és csudálkoznak a tanuló szellemének bizonyos fokú tompaságán, felfogó, megértő tehetőségök gyengeségén és szigoruakká váltnak, ha látják, hogy a növendék nem tudja fölfogni azt, ami nekik oly világos! Csak egy tekintet, csak kis visszaemlékezés saját tanuló-éveink pályájára s bizonyára engedünk szigorú követeléseinkből! A gyermek gyermek és le kell szállanunk hozzá s alkalmazkodnunk a képesség azon fokához, melyen a növendék korához képest mozog.

Gondoljuk meg, mily keserű perceket s legyőzhetetlen akadályokat szerezhetünk növendékeinknek házi foglalatosságainál, ha nem könnyítjük azokat. Tiszta értelem, helyes belátás, egyöntetű eljárás és önfeláldozó munkálkodással összekötött előkészület az előadásra képezi a tanító tevékenységének igazi magvát, lényegét. A tanító, ki így jár el, növendékeinek igazi jótévője szellemi, erkölcsi, fizikai tekintetben.

8. A könyvnélkül való szószserinti tanulás, az u. n. magolás, lehet ugyan a szorgalomnak jele, de másrészt az egyik szellemi tehetőség szerfölötti kifejlődésének következménye is, mely a lélek többi erőit nagyban fölülmulja s nem engedi, hogy ezek is egyenlően kifejlődhessenek. A leckéjét szószserint bevágó, de nem értő tanítvány igen sok alkalmat talál, hogy tudásának összeszedett portékájával kérkedhessenek, sőt igen könnyen hiúságra is vetemedhetik.

Az ily tanuló világoztuk föl arról, hogy az emlékező tehetőség kombináció és éles elme nélkül csak kamat nélküli tőke; azon szakokban, melyek különösen az emlékező tehetőséget foglalkoztatják, iparkodjunk megértetni az egyes részek közötti okozat-viszonyt; törekedjünk arra, hogy mélyre, alapjára is hatolhassanak. És ha odáig jutottunk, hogy a magoló többi lelki tehetőségei is arányosan kifejlődnek, az ilyen bizonyára derek emberre, munkája pedig fogamatossá válik. Épen a tárgyak, egyes ágainak egymásba való átmenetele a legjobb eszköz az emlékezésnek az összekötés, hasonlítás, ítéles és következtetés által való jótékony megtermékenyítésére; e szél pedig leginkább a szaktanítók kölcsönös együttes működése által érhető el.

9. A fölszínesség. Az emberi természet az ifjkorban semmihez sem hajlandóbb inkább, mint a kénytelenségből származó munka lehető gyors bevégzésére. A gyors beemléző tehetőséggel megáldott ifju egész családásig fölkeltheti bennünk annak látszatát, hogy mindent jól s alaposan megértett, megtanult; sokszor azonban, midőn a tanultak praktikus felhasználására való legelső alkalom kínálkozik, csakhamar kiséül, hogy a gyorsan elsajátított anyag nem vált maradandó birtokává.

A legtöbb tanuló természete mintegy föllázad, midőn a szokottnál több vagy kissé nehezebb levén a lecké, nagyobb erőt kell kifejténiük annak megtanulására. Ha valamikor, úgy itt kell résen állnia a tanítónak, hogy növendékeit lassankint s módjával hozzá szoktathassa az erősebb, alaposabb munkálkodáshoz is. A fölszínesség valamely osztályban vagy tárgyban nem volna elkerülhető, ha a tanító csak a külsővel, a leckének parádés fölmondásával elégednek meg és nem kívánná annak lényegét, alapos ismeretét. Ha valamely iskolában a legtöbbnyire restségből származó fölszínesség lábra kapott, ennek oka nagyon gyakran azon szemkápráztató jóeredmény után való törekvésben rejlik, mely a járatlan hallgatóságnál legtöbb esetben nem téveszti el hatását. És tekintvén, hogy rendszeren azt tartják jó tanítónak, akinél minél kevesebb az elégtelenek száma, nem csuda, ha talán egyesek legjobbakkak akarván feltűnni, bírátaikban nagyon elnézők, tulságosan irgalmasak. Tekintvén továbbá, hogy az elégtelenek nagyobb számából — gyakran elég helytelenül — az intézet súlyos voltára vonnak következtetést, nem csuda, ha egyesek olyanokat is keresztül csusztatnak, „akiknek a tanuláshoz sem tehetőségök, sem kedvök nincsen, és kénytelenek saját szerencsétlenségükre, az állam és társadalom kára az ugynevezett iskolázott pályákra lépni.“ (Trefort Bdp. Szemle, 1887. szept. 13.)

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: **Csorba Géza.**

Kiadó-laptulajdonos: **Feigl Gyula.**

Irodalom.

— Az „eredeti magyar daltár“ magyar zeneszerzők eredeti műveinek havi füzetekben megjelenő gyűjteményéből vettük a III-ik évfolyam 6. és 7-ik füzetét, szerkesztő és kiadja Hoós János Déván. A füzet rendkívül gazdag, a mennyiben tartalmaz 13 dalt zongorára és énekre, továbbá 15 egyes és többszólamu gyermekdalt Pósa Lajos, Hettyey Gábor és Rudnyánszki Gyula jeles gyermekversírók költeményeire. A zongorára írott dalok szövegei szintén jeles írónk költeményeiből valók. Ott találjuk Vörösmarty, Petőfy, Tóth Ede, Endrődi Sándor, Jakab Ödön, stb. jelesek költeményeit megzenésítve s a többiek közt Endrődi Sándornak „Megállva a mádi malom kerekére“ kezdetű hangulatteljes szép népdalláját Hoós János által megzenésítve. Az „Eredeti Magyar Daltár“, kiváló gondot fordít a dalok

szövegeire is; azza törekedvén, hogy az utcai nótákat, a melyeknek többnyire erkölcsrontó, trágár szövegei vannak, leszorítsa a térről, s a komolyabb irányu, művésziileg kidolgozott dalok, a melyek szó-költészetünkkel inkább összeegyeztethetők, mint az idegen zamatú csárdások, honosuljanak meg salonjainkban. Jelen füzetet 2-ik félévébe lépett, a melyre 3 frtjával új előfizetést hirdet. Előfizetheti bármely könyvkereskedés útján, valamint a szerkesztőségénél Déván (Hunyamegye).

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo	7 frt. 80 krtól	8 frt. 20 kr-ig.
Rozs	"	6 " 70 "	7 " 30 "
Árpa	"	6 " 70 "	7 " 5 "
Kukoricza	"	5 " 80 "	6 " — "
Zab	"	6 " 70 "	7 " — "

Buzaliszt I.	100 kilo	15 40	100 kilo burgonya	4 50
" II.	"	14 40	Marhahus . 1 kilo	— 48
Rozsliszt I.	"	13 70	Marha zsír	1 —
" II.	"	13 40	Disznóhus . "	— 56
Buzakorpa	"	8 75	" zsír . "	— 96
Rozs	"	5 —	Borjúhus . "	— 60
Köleskása	"	11 —	Birkahus . "	— 40
Dara	"	16 —	1 méteröl búkkfa	13 50
Árpa dara	"	8 —	" dorong	10 —
Széna	"	2 80	" tölgyfa	9 40
Szalma	"	1 70	" dorong	7 60

H I R D E T E S E K.

21197/89.

Felhívás pályázatra.

Köszeg sz. kir. város

rendőr-kapitányi

állására pályázat hirdettetik. Ezen állással 1000 frt. évi fizetés élvezete van egybekapcsolva.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni kívánják, hogy az 1883. évi I. t. cz. I. §-ában megjelölt minősítést igazoló iratokat, születési anyakönyvi kivonattal felszerelt kérvényüket Vasvármegye alispánjához f. évi szeptember hó 8-áig nyujtsák be.

Szombathelyen, 1889-ik évi augusztus hó 17-én.

Reiszig,

Vasvármegye alispánja.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta a főtisztelendő és hegyes „Benedek-rendü“ szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondében.
Prior: **Dom Maguelonne.**
2 arany érem:
Brüsszel 1880 — London 1884
A legmagasabb kiüntetések.
Feltalál: **1373-ban** Pier, Boursaud
tatott: Prior által.

A főtisztelendő és hegyes „Benedek-rendü“-ek fog-elixirjének minden-napi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vízben — megakadályozza a lyukas fog képződését és meggyógyítja a lyukas fogat, melynek fehér fényt és szilárdságot kölcsönöz, s a mellett a foghúst erősíti és épen — artja.
Olvassóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk, a midőn figyelmüket ezen régi és hasznos készítményre felhívjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapítottatott 1807-ben. **SEGUIN Bordenaux** 106 és 108,

Főügynök: **SEGUIN** Rue Croix de Sequey.

Kapható minden nevezetesebb állatszerárú-kereskedésben, gyógyszerárúakban és gyógyszerárú-(drogue) kereskedésekben.

Brünni finomszövetű posztó-árak raktára Ticho Bernát

Krautmarkt — Brünnen — 18. sz. u.

szétküldés utánvétel:

Hölgy szövet
egészben gyapjú minden új divatu színekben duplán széles 10 méter **8 frt.**

Niggerloden
5-zi és téli ruházatra legújabb, dupla széles 10 méter **4 fl. 50 kr.**

Fekete terno
szász gyártmány dupla szélességű 10 méter **4 frt. 50 kr.**

Ragusa
Divatszövet, duplaszéles Costume-öltözetekre, mindennemű szima színből csikozva és zomancsozva 10 méter **9 frt.**

Volapük flanell
legújabb minta 60 cent. széles 10 met. **3.50 kr.**

Flanell fejkendők
diszes kiállításban 3 darab **1 frt.**

Barchent ruhák
legújabb szabással 10 met. **3 frt.**

Kalmuk
legjobb minőségben 60 cent. széles 10 méter **2.70 kr.**

Hölgy felöltők
(Jersey-féle.)
selyemgombokra minden színben teljes kiállításban 1 frt. 30 kr.

Kettős Velourkendő
3/4 complet, 1 db. **3.50.**
Téli vállravető
3/4 nagy-sima zománcos **2 frt.**

Jute-függöny
török mintára teljes függöny **2 frt 30 kr.**

Jute-garnitúra
2 ágy, 1 asztalterítő rojtos **3 frt. 50 kr.**

Munkás-üngök
Rumburgi Oxford 3 drb. **2 frt.**

Ríps-garnitúra
2 ágy és 1 asztalterítőből selyem rojtokkal **2 frt.**

Normal-üng
rendes nagyságu **1.50 kr.**
Normal-nadrág
darabja **1 frt. 50 kr.**

Hollandi futószőnyeg
végek 10—12 méter hosszú maradók **3.60 kr.**

Női üngök
erős len vászonból kicsipkésve 6 darab **3.25 kr.**

Házi lenvászon
1 db. 30 rőf 3/4 **4 frt. 50.**
1 db. 30 rőf 1/4 **5 frt. 50.**

Uri üngök
saját gyártmány fehér vagy színes 1 db. Ia **1 frt. 80 kr.**
Ila **1 frt. 20 kr.**

King-fonál
jobb mint a vászon 1 drb. 3/4 széles 30 rőf **6 frt.**

Canevas
1 db. 30 rőf lila **4 frt. 80 kr.**
" " " vörös **5 frt. 20 kr.**
Garn Canevas
1 darab 30 rőf lila és vörös **6 frt.**

Chiffon
1 db. 0 rőf Ia **5 50 kr.**
legfinomabb **6 frt. 50.**

Lópokróc
legjobb gyártmány 190 centim. hosszú 130 cent. súlyos **1 frt. 50.**
Békerorsis pócróc
190 cent. hosszú, 130 cent. széles **2 frt. 50 kr.**

Oxford
valódi jó minőség 1 darab 30 rőf. **4 frt. 50 kr.**

Gyári szövetárak raktára.

Brünni posztószövet
maradékok téli ruhákra 1 rest 3.10 méter teljes förtöltőnyhöz **5 fl.**

Télikabát-szövetek
egy maradék 2.10 m. teljes téli kabátára fekete, barna, kék **5 frt 50 kr.**

Alkalmi vétel
Brünni posztómaradványok 7.10 méter teljes förtöltőnyhöz **3.75 kr.**

Felöltő szövetek
legfinomabb minőség 2.10 méter egy teljes felöltőhöz **7 frt.**

Minták ingyen és bérmentve.
Jó szövetekért és pontos szétküldésért kezeség vállalatik.

Elegánsan kiállított mutatványkártyák 409 desszinnel a szabómester uraknak bérmentetlenül.

Könnyü kereset

tőke és koczkáztatás nélkül

érhető el mindenki által, ki a megengedett sorsjegyekre törvényesen kiállított részletek eladásával magas jutalék mellett kíván foglalkozni. Ajánlatokat elfogad:

Az „Első magyar Iparbank“ váltóüzlete,
Budapest, IV. ker., Deák Ferencz-utca 5. szám.

Dr. Grósz Sándor fogászati műterme

Budapest, Károlykörut 7. szám alatt van, rendel 9—12-ig és 2—5-ig.

Elvállal fogtömést, fogak tisztítását, gyógyítását, foghuzást kívánatra kéjgázzal és fogműsorok készítését.